

Ustawa o niektórych zawodach medycznych. Komentarz

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Ustawa o niektórych zawodach medycznych

z dnia 17 sierpnia 2023 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 1972)

Rozdział 1. Przepisy ogólne

Literatura: *P. Aslanowicz*, Cywilna odpowiedzialność lekarza, w: *T. Cyprian, P. Aslanowicz*, Karna i cywilna odpowiedzialność lekarza, Kraków 1949; *A. Augustynowicz*, Ustawa o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta – próba oceny, PiM 2009, Nr 4; *A. Augustynowicz, A. Budziszewska-Makulska*, Ustawa o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta. Komentarz, Warszawa 2010; *A. Bagińska*, Obowiązek udzielenia pomocy lekarskiej oraz prawnie dopuszczalne możliwości od jego odstąpienia, w: *J. Haberko, R. Kocylowski, B. Pawelczyk* (red.), *Lege artis. Problemy prawa medycznego*, Poznań 2008; *K. Baka, G. Machulak, A. Pietraszewska-Macheta, A. Sidorko*, Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Komentarz, Warszawa 2010; *A. Balmas*, Publiczna ochrona praw pacjentów, PIP 2016, Nr 4; *K. Bączyk-Rozwadowska*, Odpowiedzialność cywilna za szkody wyrządzone przy leczeniu, Toruń 2003; *taż*, Koncepcja no fault compensation a polski system kompensacji szkód doznanych w następstwie zdarzeń medycznych, w: *J. Haberko, A. Olejniczak, A. Pyrzyńska, D. Sokołowska* (red.), *Współczesne problemy prawa zobowiązań*, Warszawa 2015; *taż*, Odpowiedzialność cywilna za szkody wyrządzone przy leczeniu, Warszawa 2003; *J. Berezowski, P. Malinowski*, Ustawa o izbach lekarskich. Komentarz, Warszawa 2013; *I. Bernatek-Zagula*, Prawo pacjenta w Polsce do informacji medycznej, Toruń 2008; *M. Boratyńska*, Autonomia pacjenta a granice upoważnienia osoby bliskiej i zaufanej, PiM 2014, Nr 1; *taż*, Wolny wybór. Gwarancje i granice prawa pacjenta do samodecydowania, Warszawa 2012; *taż*, Znieczulenie na życzenie pacjenta, PiM 2000, Nr 3; *taż*, Miejsce standardów lekarskich w systemie prawa medycznego – teoria i praktyka, w: *A. Górski, M. Grasmann, E. Sarnacka* (red.), *Standard wykonywania zawodów medycznych*, Warszawa 2019; *M. Boratyńska, P. Konieczniak*, Naruszenie zasad ostrożności jako przesłanka odpowiedzialności cywilnej, karnej i zawodowej lekarza, PiM 1999, Nr 3; *ciż*, Prawa pacjenta, Warszawa 2001; *ciż*, w: *M. Boratyńska, P. Konieczniak* (red.), *System Prawa Medycznego. Tom II. Regulacja prawna czynności medycznych, Część 1*, Warszawa 2019; *I. Boruta*, Godność człowieka – kategorią prawa pracy, PiZS 2001, Nr 8; *W. Borysiak*, w: *M. Saffjan* (red.), *Prawo wobec medycyny i biotechnologii. Zbiór orzeczeń z komentarzami*, Warszawa 2011; *W. Borysiak, L. Bosek*, w: *M. Saffjan, L. Bosek* (red.), *System Prawa Medycznego, Tom I. Instytucje prawa medycznego*, Warszawa 2018; *L. Bosek*, Prawo do poznania własnej tożsamości biologicznej, KPP 2008, Nr 4; *tenże*, Bezprawie legislacyjne, Warszawa 2007; *tenże*, Gwarancje godności ludzkiej i ich wpływ na polskie prawo cywilne, Warszawa 2012; *tenże*, Prawa pacjenta, w: *M. Saffjan, L. Bosek* (red.), *System prawa medycznego. Tom I. Instytucje prawa medycznego*, Warszawa 2018; *L. Bosek, B. Janiszewska*, w: *M. Saffjan, L. Bosek*, *System Prawa Medycznego. Szczególne świadczenia zdrowotne, t. 2*, Warszawa 2018; *J. Braciak*, w: *B. Banaszak, A. Preisner* (red.), *Prawa i wolności obywatelskie w Konstytucji RP*, Warszawa 2002; *R. Budzisz*, w: *R. Kubiak, L. Kubicki, E. Zielińska* (red.), *System Prawa Medycznego. Tom I. Pojęcie, Źródła i zakres prawa medycznego*, Warszawa 2018; *J. Bujny*, Prawa pacjenta. Między autonomią a pa-

ternalizmem, Warszawa 2007; *C. Byk*, Prawo do zdrowia jako prawo konstytucyjne, PiP 2000, Nr 9; *L. Caban*, w: *M. Kopeć* (red.), Ustawa o zawodach lekarza i lekarza dentystry. Komentarz, Warszawa 2016; *K. Cal-Calko*, Dokumentacja medyczna po śmierci pacjenta, w: *M. Śliwka* (red.), Prawne i zarządcze aspekty prowadzenia dokumentacji medycznej, Warszawa 2018; *M. Ciemiński*, Odszkodowanie za szkodę niemajątkową w ramach odpowiedzialności ex contractu, Warszawa 2015; *H. Ciepła*, w: *K. Piasecki* (red.), Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz, Warszawa 2011; *A. Cisek*, Dobra osobiste i ich niemajątkowa ochrona w kodeksie cywilnym, Wrocław 1989; *J. Ciszewski*, Prawa pacjenta w aspekcie odpowiedzialności lekarza za niektóre szkody medyczne, Gdańsk 2002; *Z. Cnota*, w: *Z. Cnota, G. Gura, T. Grabowski, E. Kurowska*, Zasady i tryb ustalania świadczeń/roszczeń (odszkodowania i zadośćuczynienia) w przypadku zdarzeń medycznych. Komentarz, Warszawa 2016; *tenże*, Uwagi o godności człowieka oraz jej ochrona w świetle nowej konstytucji, Prz. Sejm. 1998, Nr 5; *tenże*, Zasada ochrony godności człowieka normatywnym nakazem obowiązującym prawodawców i organy stosujące prawo, w: *L. Wiśniewski* (red.), Wolności i prawa jednostki oraz ich gwarancje w praktyce, Warszawa 2006; *tenże*, w: *W. Skrzydło, S. Grabowska, R. Grabowski* (red.), Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz Encyklopedyczny, Warszawa 2009; *T. Cyprian*, Karna odpowiedzialność lekarza, w: *T. Cyprian, P. Aśtanowicz*, Karna i cywilna odpowiedzialność lekarza, Kraków 1949; *P. Daniluk*, Pozaustawowe nieterapeutyczne (nielecnicze) czynności lekarskie, PiP 2006, Nr 1; *W. Daszkiewicz, P. Daszkiewicz*, Podstawy prawne roszczeń o zapłatę za świadczenia medyczne w stanach nagłych, PiP 2006, Nr 1; *S. Dąbrowski*, w: *S. Dąbrowski, J. Pietrzykowski*, Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego. Komentarz, Warszawa 1997; *M. Dercz, T. Rek*, Prawa dziecka jako pacjenta, Warszawa 2003; *ciż*, Ustawa o zakładach opieki zdrowotnej. Komentarz, Warszawa 2007; *M. Derek*, Pełnomocnictwo do wyrażenia zgody na zabieg medyczny małoletniego. Głosa do uchw. SN z 13.5.2015 r., III CZP 19/15, Gl. 2019, Nr 1; *T.M. Domżał*, Ból przewlekły – problemy kliniczne i terapeutyczne, Polski Przegląd Neurologiczny 2008, t. 4, Nr 1; *D. Dörre-Nowak*, Ochrona godności i innych dóbr, Warszawa 2005; *P. Drobek*, w: *E. Bielak-Jomaa, D. Lubasz* (red.), RODO. Ogólne rozporządzenie o ochronie danych. Komentarz, Warszawa 2018; *W. Dziedziak*, Próba charakterystyki sankcji prawnych i moralnych, Annales Universitatis Marie Curie-Skłodowska 1992, Vol. XXXIX; *K. Eichstaedt*, w: *P. Galecki, K. Bobińska, K. Eichstaedt*, Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego. Komentarz, Warszawa 2016; *A. Engler-Jakubiak*, Organizacyjny błąd medyczny, Zeszyty Naukowe Ostrołęckiego Towarzystwa Naukowego 2013, Nr 27; *M. Filar*, Lekarskie prawo karne, Kraków 2000; *tenże*, Odpowiedzialność karna związana z nieterapeutycznymi czynnościami lekarskimi, PiM 2000, Nr 5; *tenże*, Lekarskie prawo karne, Kraków 2000; *tenże*, Postępowanie lecznicze (świadczenie zdrowotne) w stosunku do pacjenta niezdolnego do wyrażenia zgody, PiM 2003; *tenże*, Odpowiedzialność karna związana z nieterapeutycznymi czynnościami lekarskimi, PiM 2000, Nr 5; *A. Fiutak*, Prawo medyczne, Warszawa 2011, 2019; *H.M. Frąckowiak*, Postępowanie przed wojewódzką komisją do spraw orzekania o zdarzeniach medycznych, Warszawa 2016; *M. Gałqzka*, Pojęcie

pacjenta, w: *M. Saffjan, L. Bosek* (red.), System Prawa Medycznego, Tom I. Instytucje prawa medycznego, Warszawa 2018; *taż*, Status pacjenta, w: *M. Saffjan, L. Bosek*, System Prawa Medycznego, Tom I. Instytucje Prawa Medycznego, Warszawa 2018; *M. Gałązka, K. Wiak*, Glosa do wyr. ETPC z 20.3.2007 r. w sprawie Alicja Tysiąc przeciwko Polsce, skarga Nr 5410/03, PS 2007, Nr 3; *L. Garlicki*, Polskie prawo konstytucyjne. Zarys wykładu, Warszawa, 2009, 2014; *G. Glanowski*, Umowa o świadczenie zdrowotne, Warszawa 2019; *L. Góral, K. Koperkiewicz-Mordel*, w: *M. Saffjan, L. Bosek* (red.), Konstytucja RP, t. 2. Komentarz. Art. 87–243, Warszawa 2016; *A. Górski, J.P. Górski*, Zadośćuczynienie za naruszenie praw pacjenta, Pal. 2005, Nr 5–6; *M. Granat*, Granice wolności religijnej w społeczeństwie pluralistycznym, w: *J. Krukowski, O. Theisen* (red.), Materiały III Międzynarodowej Konferencji na temat „Religia i wolność religijna w Unii Europejskiej”. Warszawa, 2–4 września 2002, Lublin 2003; *S. Grobel*, Pojęcie rażącego niedbalstwa w prawie cywilnym, NP 1978, Nr 5; *B. Gronowska*, Wolności, prawa i obowiązki człowieka i obywatela, w: *Z. Witkowski* (red.), Prawo konstytucyjne, Toruń 2002; *F. Grzegorzczak*, w: *F. Grzegorzczak* (red.), Ustawa o działalności leczniczej. Komentarz, Warszawa 2013; *T. Grzeszak*, Dobro osobiste jako dobro zindywidualizowane, PS 2018, Nr 4; *taż*, Dobro osobiste jako dobro zindywidualizowane, w: *T. Targosz, P. Podrecki, P. Kostański* (red.), Experientia docet. Księga jubileuszowa ofiarowana Pani Profesor Elżbiecie Traple, Warszawa 2017; *A. Grześkowiak, K. Wiak*, Prawo do życia dziecka poczętego na tle orzecznictwa sądownictwa konstytucyjnego w Europie (artykuł recenzyjny), Prawo–Administracja–Kościół 2002, Nr 10–11; *S. Grzybowski*, Glosa do post. SN z 30.12.1983 r., II CZ 118/83, OSPiKA 1985, Nr 2, poz. 33; *M. Grzymkowska*, Standardy bioetyczne w prawie europejskim, Warszawa 2009, *A. Gubiński*, Komentarz do kodeksu etyki lekarskiej poprzedzony podstawami odpowiedzialności karnej lekarza, Warszawa 1993; *G. Gura*, w: *Z. Cnota, T. Grabowski, G. Gura, E. Kurowska*, Zasady i tryb ustalania świadczeń/roszczeń (odszkodowania i zadośćuczynienia) w przypadku zdarzeń medycznych. Komentarz, Warszawa 2016; *B. Geremek*, Zapomniano o Europie chrześcijańskiej, Rzeczpospolita z 15.7.2008 r., *J. Haberko*, Cywilnoprawna ochrona dziecka poczętego a stosowanie procedur medycznych, Warszawa 2010; *taż*, Koniec życia człowieka a kres podmiotowości prawnej. Kilka uwag na temat czy prawnik i lekarz rozumieją się „stwierdzając zgon”, PiM 2007, Nr 2; *taż*, Konsumencki charakter umowy o świadczenie zdrowotne, PiM 2007, Nr 1; *taż*, Prawne aspekty zgody ciężarnej kobiety na leczenie, RPEiS 2007, Nr 2; *taż*, Ustawa o leczeniu niepłodności, Warszawa 2016; *taż*, Ustawa o leczeniu niepłodności. Komentarz, Warszawa 2016; *taż*, Ustawa o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów. Komentarz, Warszawa 2014; *taż*, Sumienie medycyny i litera prawa w obronie życia i zdrowia ludzkiego, w: *J. Haberko, R. Kocytowski, B. Pawelczyk* (red.), Lege artis. Problemy prawa medycznego, Poznań 2008; *taż*, Wyrządzenie szkody prenatalnej w kontekście zdolności prawnej dziecka poczętego, w: *M. Nesterowicz* (red.), Czyny niedozwolone w prawie polskim i prawie porównawczym. Materiały IV ogólnopolskiego zjazdu cywilistów. Toruń 24–25 czerwca 2011 r., Warszawa 2012; *B. Janiszewska*, Odmowa zgody na udzielenie

świadczenia zdrowotnego (uwagi na tle wyroku SN z 7.11.2008 r., II CSK 259/08), SI 2009, Nr 50; *taż*, O udzielaniu pełnomocnictwa medycznego – uwagi na tle uchwały III CZP 19/15, MoP 2015, Nr 19; *taż*, O zadośćuczynieniu za naruszenie praw pacjenta, MoP 2017, Nr 15; *taż*, Pełnomocnictwo do wyrażenia zgody na udzielenie świadczenia zdrowotnego, MoP 2015, Nr 15; *taż*, Pojęcie świadczenia zdrowotnego, w: *M. Saffjan, L. Bosek*, System Prawa Medycznego, Tom I. Instytucje Prawa Medycznego, Warszawa 2018; *taż*, Ponadlimitowe świadczenia zdrowotne udzielane w schorzeniach przewlekłych (uwagi na tle orzecznictwa Sądu Najwyższego), PiM 2008, Nr 1; *taż*, Świadczenia ponadlimitowe w orzecznictwie Sądu Najwyższego, PiM 2006, Nr 1; *taż*, Zadośćuczynienie za krzywdę w sprawach medycznych, PiM 2005, Nr 2; *taż*, Zgoda na udzielenie świadczenia zdrowotnego. Ujęcie wewnątrzsystemowe, Warszawa 2013; *taż*, w: *M. Boratyńska, P. Konieczniak* (red.), System Prawa Medycznego. Tom II. Regulacja Prawna Czynności Medycznych. Część 1, Warszawa 2019; *taż*, w: *M. Saffjan* (red.), Prawo wobec medycyny i biotechnologii. Zbiór orzeczeń z komentarzami, Warszawa 2011; *M. Kamiński*, w: *E. Kruk, A. Wołoszyn-Cichocka, M. Zdyb* (red.), Odpowiedzialność w ochronie zdrowia, Warszawa 2018; *R. Kubiak*, Czy zasady Kodeksu Etyki Lekarskiej obowiązują lekarzy?, *Medycyna Praktyczna*, https://www.mp.pl/etyka/podstawy_etyki_lekarskiej/82688,czy-zasady-kodeksu-etyki-lekarskiej-obowiazuja-lekarza (dostęp: 1.1.2024 r.); *tenże*, Prawny lekarski obowiązek zawiadomienia o ujawnionym czynnie zabronionym po nowelizacji Kodeksu karnego, *Lekarz rodzinny* 2017, Nr 4; *tenże*, Prawo medyczne, Warszawa 2010; *tenże*, Tajemnica medyczna, Warszawa 2015; *D. Karkowska*, Zawody medyczne, Warszawa 2012; *R. Kubiak*, Prawo medyczne, Warszawa 2010; *L. Kubicki*, Sumienie lekarza jako kategoria prawna, PiM 1999 Nr 4; *tenże*, Sumienie lekarza jako kategoria prawna, PiM 1999, Nr 4/5; *K.W. Kubiński*, Ochrona życia prywatnego człowieka, RPEiS, 1993, Nr 1; *B. Kunicka-Michalska*, Ochrona tajemnicy zawodowej w polskim prawie karnym, Warszawa 1972; *I. Kunicki, J. Sadowska*, Postępowanie przed wojewódzką komisją do spraw orzekania o zdarzeniach medycznych. Komentarz do art. 67a–67o ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, Warszawa 2016; *E. Łętowska*, Pacjent staje się konsumentem usług medycznych, *Rzeczpospolita* z 25.11.1998 r., Nr 11; *S. Ładoś*, Tajemnica psychiatryczna jako kwalifikowana tajemnica lekarska, w: *S. Ładoś*, Pozycja prawna oskarżonego z zaburzeniami psychicznymi, Warszawa 2013; *M. Łolik*, Więź emocjonalna między osobami najbliższymi jako dobro osobiste. Glosa do uchwały siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 27.03.2018 r., III CZP 60/17, PS 2019, Nr 9; *J. Łukasiewicz*, Aksjologiczne i prakseologiczne przesłanki kształtowania polubownego rozstrzygnięcia sporów i mediacji, w: *J. Olszewski* (red.), Sądy polubowne i mediacja, Warszawa 2008; *B. Łukasik, J. Nowak-Kubiak*, Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Komentarz, Warszawa 2006, Lex/el; *P. Łuków, I. Wrześniewska-Wal*, Prywatność pacjenta a kształcenie medyczne, PiM 2008, Nr 3; *M. Malczewska*, w: *E. Zielińska* (red.), Ustawa o zawodach lekarza i lekarza dentystry. Komentarz, Warszawa 2014; *J. Malanowski*, Pojęcie i koncepcje odpowiedzialności administracyjnoprawnej, w: *M. Wierzbowski, J. Jagielski, A. Wiktorowska, E. Stefańska* (red.), Współczesne zagadnienia

prawa i procedury administracyjnej. Księga jubileuszowa dedykowana Prof. zw. dr. hab. Jackowi Langowi, Warszawa 2009; *D. Malecka*, Prawna ochrona pacjenta na tle europejskiej konwencji bioetycznej, PiM 1999, Nr 3; *M. Mamczarek*, Ochrona zbiorowych praw i interesów konsumentów, pacjentów oraz pasażerów w transporcie kolejowym. Komentarz praktyczny z orzecznictwem, Warszawa 2019; *J. Marczuk*, Dobrowolne przysporzenie konsumentom na przykładzie decyzji zobowiązujących w: *T. Skoczny, M. Czarnicka* (red.), Prawo konsumentów w praktyce, Warszawa 2016; *A. Muller*, w: *C. Saint-Maurice, A. Muller, J. Meynadier* (red.), Ból. Diagnostyka, leczenie, profilaktyka, Warszawa 1998; *P. Müldner-Nieckowski*, O nowej etyce lekarskiej w XIX-wiecznej Warszawie, Warszawa 2016; *M. Nesterowicz*, Cywilnoprawne aspekty transplantacji komórek, tkanek i narządów, PiM 1999, Nr 3; *tenże*, Charakter prawny wykonywania zawodu pielęgniarzy i odpowiedzialność cywilna za wyrządzenie przez nią szkody, PiM 2003, Nr 13; *tenże*, Glosa do wyr. SA w Krakowie z 9.3.2001 r., I ACa 124/01, PS 2002, Nr 10; *tenże* Glosa do wyr. SN z 27.4.2012 r., V CSK 142/11, OSP 2013, Nr 6, poz. 61; *tenże*, Glosa do wyr. SN z 1.12.1998 r., III CKN 741/98, PiM 2000, Nr 6–7; *tenże*, Glosa do wyr. SO z 15.7.2003 r., I C 955/98, PiM 2007, Nr 2; *tenże*, Odpowiedzialność cywilna za interwencję lekarską bez zgody pacjenta, w: *A. Dębiński, M. Gałązka, R.G. Hałas, K. Wiak*, (red.), *Hominum causa omne ius constitutum est*. Księga Jubileuszowa ku czci Profesor Alicji Grześkowiak, Lublin 2006; *tenże*, Odpowiedzialność kontraktowa i deliktowa (uwagi de lege ferenda. i o stosowaniu prawa), PiP 1999, Nr 1; *tenże*, Podstawy prawne odpowiedzialności cywilnej zakładu leczniczego i lekarza, PiM 1999, Nr 1; *tenże*, Prawa pacjenta i zadośćuczynienie pieniężne za ich naruszenie w prawie medycznym i cywilnym, PiM 2005, Nr 2; *tenże*, Prawo medyczne, Toruń 2010, 2013, 2016, 2019; *tenże*, Zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę w „procesach lekarskich”, PiP 2005, Nr 3; *tenże* (red.), Ustawa o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta. Komentarz, Warszawa 2009; *J. Nowak-Kubiak*, Ustawa o działalności leczniczej. Komentarz, Warszawa 2012; *L. Pawłowski*, Udzielanie świadczeń zdrowotnych przez lekarzy w ramach wolontariatu – aspekty prawne, Forum Medycyny Rodzinnej 2011, Nr 4; *J. Przybylska*, Cywilnoprawne aspekty instytucji zgody pacjenta na interwencję medyczną i jej definicja, MoP 2003, Nr 16; *Z. Radwański*, Prawo cywilne – część ogólna, Warszawa 2003; *tenże*, Węzłowe problemy zadośćuczynienia pieniężnego de lege ferenda, w: *I. Zgoliński*, Odszkodowanie i zadośćuczynienie w prawie polskim, Bydgoszcz 2012; *tenże*, Zadośćuczynienie pieniężne za szkodę niemajątkową, Warszawa 1956; *Z. Radwański, A. Olejniczak*, Prawo cywilne – część ogólna, Warszawa, 2006, 2013; *ciż*, Zobowiązania – część ogólna, Warszawa 2014; *S. Rudnicki, R. Trzaskowski*, w: *J. Gudowski* (red.), Kodeks cywilny. Komentarz. Księga pierwsza. Część Ogólna, Warszawa 2012; *J. Sadowski*, w: *M. Safjan, L. Bosek* (red.), Konstytucja RP, t. 2. Komentarz. Art. 87–243, Warszawa 2016; *M. Safjan*, Eutanazja a autonomia pacjenta – granice ochrony prawnej, w: *A. Łopatka, B. Kunicka-Michalska, S. Kiewlicz* (red.), Prawo społeczeństwo jednostka. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Leszkowi Kubickiemu, Warszawa 2003; *tenże*, Granice autonomii człowieka w prawie współczesnym, w: *E. Kamińska* (red.), Uniwersyteckie

wykłady na koniec starego i początek nowego tysiąclecia, Warszawa 2004; *tenże*, Kilka refleksji wokół problematyki zadośćuczynienia pieniężnego z tytułu szkody wyrządzonej pacjentom, PiM 2005, Nr 1; *tenże* (red.), Medical Law. Cases and Commentaries, Warszawa 2012; *tenże*, Naprawienie krzywdy niemajątkowej w ramach odpowiedzialności ex contractu, w: *M. Pyziak-Szafnicka* (red.), Odpowiedzialność cywilna. Księga pamiątkowa ku czci Profesora Adama Szpunara, Kraków 2004; *tenże*, Nowy kształt instytucji zadośćuczynienia pieniężnego, w: *M. Wilke, M. Bączyk, J. Piszczek, E. Radomska* (red.), Księga pamiątkowa ku czci prof. Leopolda Steckiego, Toruń 1997; *tenże*, Odpowiedzialność deliktowa osób prawnych. Stan obecny i kilka uwag de lege ferenda, SI 1994, Nr 21; *tenże*, Odpowiedzialność odszkodowawcza za nienależytą jakość świadczeń medycznych, PiM 2001, Nr 9; *tenże*, Prawo do ochrony życia prywatnego, w: *L. Wiśniewski* (red.), Podstawowe prawa jednostki i ich sądowa ochrona, Warszawa 1997; *tenże*, Prawo i medycyna. Ochrona praw jednostki a dylematy współczesnej medycyny, Warszawa 1998; *tenże*, Prawo polskie a Europejska Konwencja Bioetyczna, PiM 2000, Nr 5; *tenże*, Prawo wobec ingerencji w naturę ludzkiej prokreacji, Warszawa 1990; *tenże*, Problemy prawne tajemnicy lekarskiej, KPP 1995, Nr 1; *tenże*, Refleksje wokół konstytucyjnych uwarunkowań rozwoju ochrony dóbr osobistych, KPP 2002, Nr 1; *tenże*, Rozwój współczesnej medycyny i biologii a prawna ochrona dziecka poczętego, SPr 1988, Nr 3; *tenże*, Wolność religijna w konstytucjach państw europejskich, w: *J. Krukowski, O. Theisen* (red.), Materiały III Międzynarodowej Konferencji na temat „Religia i wolność religijna w Unii Europejskiej”, Warszawa, 2–4 września 2002, Lublin 2003; *tenże*, w: *K. Pietrzykowski* (red.), Kodeks cywilny, t. 1. Komentarz, Warszawa 2018; *tenże*, Współczesne tendencje i dylematy odpowiedzialności cywilnej lekarza, PS 1991, Nr 3; *A. Sakowicz*, Przepiętostwo handlu ludźmi z perspektywy regulacji międzynarodowych, Prok. i Pr. 2006, Nr 3; *P. Sarnecki*, w: *L. Garlicki* (red.), Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa 2003; *tenże*, w: *L. Garlicki, M. Zubik* (red.), Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz. Tom I, Warszawa 2016; *M. Serwach*, Prawo medyczne w działalności podmiotów leczniczych i praktyce lekarskiej, Łódź 2014; *J. Steńczyło-Chlabicz*, Naruszenie prywatności osób publicznych przez prasę, Kraków 2006; *taż*, Prawo do ochrony sfery intymności jednostki, PiP 2004, Nr 11; *A. Sikora*, Pojęcie, rozwój i struktura polskich kodeksów etyki lekarskiej na tle etyki zawodowej, Poznańskie Studia Teologiczne 2002, t. 3; *T. Smyczyński*, Opinia prawna o poselskim projekcie zmiany (art. 38) Konstytucji RP (Druk 993), w: Konstytucyjna formuła ochrony życia. Druk sejmowy Nr 993, Warszawa 2007; *tenże*, Pojęcie i status prawny dziecka poczętego, SPr 1989, Nr 4; *E. Stefańska*, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, t. 1. Art. 1–505(38), w: *M. Manowska* (red.), Warszawa 2015; *M. Stębel*, w: *M. Saffjan, L. Bosek* (red.), Konstytucja RP, t. 2. Komentarz. Art. 87–243, Warszawa 2016; *R. Strugała*, w: *E. Gniewek, P. Machnikowski* (red.), Kodeks cywilny. Komentarz, Warszawa 2019; *Z. Strus*, Glosa do wyr. Sądu Najwyższego z 20.9.2013 r. w sprawie II CSK 1/13, FP 2013, Nr 5; *A. Stelmachowski*, Wstęp do teorii prawa cywilnego, Warszawa 1969; *W. Szumowski*, Filozofia medycyny, Kęty 2007; *M. Szydło*, Charakter i struktura prawna administracyjnych kar pieniężnych, SPr 2003,

Nr 4; *tenże*, Opinia o projekcie ustawy o konsultantach krajowych i wojewódzkich w ochronie zdrowia, w: *Zmiany w systemie ochrony zdrowia*, Przed pierwszym czytaniem 2008, Nr 2; *tenże* w: *M. Saffjan, L. Bosek* (red.), *Konstytucja RP*, t. 1. Komentarz. Art. 1–86, Warszawa 2016; *M. Śliwka*, *Prawa pacjenta w prawie polskim na tle porównawczym*, Toruń 2008, 2010; *tenże*, *Rzecznik Praw Pacjenta w obcych systemach prawnych oraz prawie polskim*, Gdańskie Studia Prawnicze 2009, t. XXI; *tenże*, *Udostępnianie dokumentacji medycznej zakładom ubezpieczeń – uwagi krytyczne na tle ustawy o działalności ubezpieczeniowej*, PiM 2012; *tenże*, *Prawa proceduralne: do dodatkowej opinii lub konsylium i do zgłoszenia sprzeciwu wobec opinii albo orzeczenia lekarza, pielęgniarki lub położnej*, w: *M. Saffjan, L. Bosek* (red.), *System Prawa Medycznego*, Tom I. Instytucje prawa medycznego, Warszawa 2018; *tenże*, *Prawo do dokumentacji medycznej*, w: *M. Nesterowicz* (red.), *Ustawa o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta*. Komentarz, Warszawa 2009; *tenże*, w: *M. Nesterowicz* (red.), *Ustawa o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta*. Komentarz, Warszawa 2009; *tenże*, w: *M. Saffjan, L. Bosek*, *System Prawa Medycznego*, Instytucje Prawa Medycznego, t. 1, Warszawa 2018; *R. Trzaskowski*, *Właściwość (natura) zobowiązaniowego stosunku prawnego jako ograniczenie zasady swobody kształtowania treści umów*, KPP 2000, Nr 2; *J. Trzcíński*, *Artykuł 68*, w: *L. Garlicki* (red.), *Konstytucja*, t. 3, Warszawa 2003; *tenże*, *Konstytucyjne prawo do ochrony zdrowia na tle art. 35 Karty Praw Podstawowych*, w: *L. Garlicki, A. Szmyt* (red.), *Sześć lat Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Doświadczenia i inspiracje*, Warszawa 2003; *tenże*, w: *J. Góral, R. Hauser, J. Trzcíński*, (red.), *Rzeczpospolita Polska dobrem wspólnym wszystkich obywateli, Sądownictwo administracyjne gwarantem wolności praw obywatelskich 1980–2005*, Naczelny Sąd Administracyjny 2005; *A. Tulczyński*, *Polskie lekarские kodeksy deontologiczne*, Warszawa 1975; *B. Turno*, *Prawo odmowy przekazania informacji służącej wykryciu naruszenia reguł konkurencji w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości*, RPEiS 2009, Nr 3; *D. Tykwińska-Rutkowska*, w: *E. Kruk, A. Wołoszyn-Cichočka, M. Zdyb* (red.), *Odpowiedzialność w ochronie zdrowia*, Warszawa 2018; *M. Uliasz*, w: *M. Uliasz*, *Kodeks postępowania cywilnego*. Komentarz, Warszawa 2008; *M. Urbaniak, P. Wojtyła-Buciora, A. Klimberg*, *Status prawny Ministra Zdrowia*, *Hygeia Public Health* 2016, Nr 51(1); *M. Wałachowska*, *Głosa do wyroku SN z dnia 29 maja 2007 r., V CSK 76/07*, PS 2009, Nr 5; *taż*, *Wynagrodzenie szkód deliktowych doznanych przez pośrednio poszkodowanych*, Warszawa 2014; *taż*, *Zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę*, Toruń 2011; *taż*, w: *L. Bosek, A. Wnukiewicz-Kozłowska* (red.), *System Prawa Medycznego*, Tom II. Szczególne świadczenia zdrowotne, Warszawa 2018; *taż*, w: *M. Habdas, M. Fras* (red.), *Kodeks cywilny*. Komentarz. T. III. Zobowiązania. Część ogólna (art. 353–534), Warszawa 2018; *taż*, w: *M. Nesterowicz* (red.), *Ustawa o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta*. Komentarz, Warszawa 2009; *taż*, *Zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę na rzecz najbliższych członków rodziny poszkodowanego na skutek uszkodzenia ciała i rozstroju zdrowia – konieczność regulacji prawnych*, w: *M. Nesterowicz* (red.), *Czyny niedozwolone w prawie polskim i prawie porównawczym* Materiały IV ogólnopolskiego zjazdu cywilistów. Toruń 24–25 czerwca 2011 r., Warszawa

2012; W. Wanatowska, W. Kulesza, Odpowiedzialność prawna lekarza. Warszawa 1988; W. Warkatko, Odpowiedzialność odszkodowawcza. Funkcje, rodzaje, granice, Warszawa 1972; L. Wengler, Praktyki naruszające zbiorowe prawa pacjentów. Wprowadzenie do problematyki, Gdańskie Studia Prawnicze 2012, t. XXVIII; P. Wenski, Rozważania nad standardami opieki duszpasterskiej w polskich szpitalach. Uwagi na tle orzeczenia Sądu Najwyższego z 20.9.2013 r., PiM 2015, Nr 1; M. Wiącek, w: M. Saffjan, L. Bosek (red.), Konstytucja RP, t. 2. Komentarz do art. 87–243, Warszawa 2016; M. Wichrowski, Testament życia a odpowiedzialność moralno-prawna lekarza, w: W. Chańska, J. Hartman (red.), Bioetyka w zawodzie lekarza, Warszawa 2010; J. Wierciński, Niemajątkowa ochrona czci, Warszawa 2002; M. Wild, Ochrona prywatności w prawie cywilnym (koncepcja sfer a prawo podmiotowe), PiP 2001, Nr 4; *tenże*, w: M. Saffjan, L. Bosek (red.), Konstytucja RP, t. 1. Komentarz. Art. 1–86, Warszawa 2016; T. Wiwatowski, U. Chmielewska, A. Karnas, Prawo wyboru metody leczenia – stanowisko Świadców Jehowy w sprawie transfuzji krwi, PiM 1999, Nr 4; C.W. Włodarczyk, Koncepcja oceny technologii medycznych, w: C.W. Włodarczyk, I. Kowalska, A. Mokrzycka, Szkice z polityki zdrowotnej Unii Europejskiej, Warszawa 2012; A. Wołoszyn-Cichocka, Ochrona praw pacjenta. Studium publicznoprawne, Lublin 2017; J. Wordliczek, w: M. Malec-Milewska, J. Woroń (red.), Kompendium leczenia bólu, Warszawa 2017; *tenże*, w: J. Dobrogowski, J. Wodliczek (red.), Medycyna bólu, Warszawa 2004; Ł. Wroński, Środki usuwania skutków stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów w orzecznictwie Prezesa UOKiK – wybrane zagadnienia dotyczące rekompensaty publicznej, w: M. Czarnačka, T. Skoczny, Prawo konsumenckie w praktyce, Warszawa 2016; J. Zajdel, Prawo w medycynie, Łódź 2006; Z. Zarzycki, Duszpasterstwo w podmiotach leczniczych, w: A. Mezglewski (red.), Leksykon prawa wyznaniowego. 100 podstawowych pojęć, Warszawa 2014; I. Zduński, Zadośćuczynienie i odszkodowanie w świetle działalności wojewódzkiej komisji do spraw orzekania o zdarzeniach medycznych, w: I. Zgoliński (red.), Odszkodowanie i zadośćuczynienie w prawie polskim, Bydgoszcz 2012; I. Zgoliński, w: V. Konarska-Wrzošek (red.), Kodeks karny. Komentarz, Warszawa 2016; A. Zieliński, w: A. Zieliński, K. Flaga-Gieruszyńska (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, Warszawa 2017.

Art. 1. [Zakres przedmiotowy]

1. Ustawa określa zasady:

1) wykonywania następujących zawodów medycznych:

- a) asystentka stomatologiczna,**
- b) elektroradiolog,**
- c) higienistka stomatologiczna,**
- d) instruktor terapii uzależnień,**
- e) opiekun medyczny,**
- f) optometrysta,**

- g) ortoptystka,
 - h) podiatra,
 - i) profilaktyk,
 - j) protetyk słuchu,
 - k) technik farmaceutyczny,
 - l) technik masażysta,
 - m) technik ortopeda,
 - n) technik sterylizacji medycznej,
 - o) terapeuta zajęciowy;
- 2) ustawicznego rozwoju zawodowego osób wykonujących zawody medyczne, o których mowa w pkt 1;
 - 3) odpowiedzialności zawodowej osób wykonujących zawody medyczne, o których mowa w pkt 1.

2. Do osób wykonujących czynności zawodowe w zakresie planowania diety, prowadzenia konsultacji dietetycznych oraz udzielania porad edukacyjnych w ramach świadczeń gwarantowanych, o których mowa w art. 5 pkt 35 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 2561, z późn. zm.), stosuje się odpowiednio przepisy art. 2 ust. 1 pkt 1–5 i ust. 2, art. 10 ust. 1, art. 15–18 i art. 41–83.

3. Ilekroć w ustawie jest mowa o zawodzie medycznym, należy przez to rozumieć zawody wymienione w ust. 1 pkt 1.

Spis treści

	Nb
I. Uwagi ogólne	1
1. Cel i zakres ustawy – wprowadzenie	1
II. Definicja i charakterystyka zawodów medycznych	2–16
1. Asystentka stomatologiczna w ustawie	2
2. Elektroradiolog jako zawód medyczny	3
3. Higienistka stomatologiczna	4
4. Instruktor terapii uzależnień	5
5. Rola opiekuna medycznego	6
6. Optometrysta – opis zawodu	7
7. Ortoptystka i jej miejsce w sferze medycznej	8
8. Podiatra – zawód medyczny	9
9. Profilaktyk w medycynie	10
10. Protetyk słuchu – definicja zawodu	11
11. Technik farmaceutyczny	12
12. Technik masażysta	13

13. Technik ortopeda w systemie opieki zdrowotnej	14
14. Technik sterylizacji medycznej – opis zawodu	15
15. Terapeuta zajęciowy i jego rola	16
III. Pozostałe zagadnienia	17–20
1. Zasady ustawicznego rozwoju zawodowego w zawodach medycznych	17
2. Odpowiedzialność zawodowa osób wykonujących zawody medyczne	18
3. Rozszerzenie regulacji na osoby wykonujące czynności zawodowe związane z dietetyką	19
4. Interpretacja terminu „zawód medyczny” w kontekście ustawy	20

I. Uwagi ogólne

1 1. Cel i zakres ustawy – wprowadzenie. Artykuł 1 ust. 1 Zawody-MedU jest fundamentalnym elementem ustawy, określającym konkretne zawody medyczne, które są przedmiotem regulacji. Ustawa obejmuje szeroki zakres zawodów, od tych bardziej powszechnie znanych, jak asystentka stomatologiczna czy technik farmaceutyczny, po te specjalistyczne i mniej rozpowszechnione, jak technik sterylizacji medycznej czy ortoptystka. Zróżnicowanie tych zawodów podkreśla złożoność i różnorodność sektora opieki zdrowotnej, podkreślając jednocześnie potrzebę specyficznych regulacji dla każdego z nich. Ustawa ma na celu zapewnienie, że te różne role są odpowiednio zdefiniowane i uregulowane, co jest kluczowe dla ochrony zarówno pacjentów, jak i samych pracowników służby zdrowia. Zrozumienie i właściwa interpretacja tego punktu są kluczowe, gdyż określa on, do kogo będą stosowane pozostałe przepisy ustawy, a tym samym, jakie grupy zawodowe będą musiały przestrzegać nowych zasad i regulacji. Należy podkreślić, że lista zawodów medycznych zawartych w tym artykule nie jest kompletna i nie obejmuje wszystkich potencjalnych zawodów w sektorze opieki zdrowotnej. Ponadto, ustawodawca może rozszerzyć lub modyfikować tę listę w przyszłości, aby dostosować się do zmieniających się realiów i potrzeb sektora opieki zdrowotnej, takich jak rozwój nowych technologii medycznych lub pojawienie się nowych modeli opieki.

II. Definicja i charakterystyka zawodów medycznych

2 1. Asystentka stomatologiczna w ustawie. W ustawie asystentka stomatologiczna jest uznana za zawód medyczny i jako taki jest objęty regulacjami

określonymi w tekście prawnym. Asystentka stomatologiczna jest kluczowym członkiem zespołu dentystycznego, który wspiera dentystę w realizacji jego obowiązków klinicznych. Może to obejmować różnorodne zadania, takie jak asystowanie podczas zabiegów, przeprowadzanie niektórych procedur stomatologicznych pod nadzorem dentysty, utrzymanie czystości i sterylności narzędzi i pomieszczeń, jak również asystentki mogą być odpowiedzialne za zarządzanie administracją gabinetu stomatologicznego. Zakres obowiązków i kompetencji asystentki stomatologicznej jest regulowany przez prawo, co gwarantuje, że osoby wykonujące ten zawód mają odpowiednie kwalifikacje i szkolenie. Jest to niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa i jakości opieki nad pacjentami. Warto zauważyć, że zawód asystentki stomatologicznej wymaga nie tylko technicznej wiedzy i umiejętności, ale także zdolności do budowania dobrych relacji z pacjentami, empatii i zdolności do radzenia sobie ze stresem, co jest nieodzowne w kontekście środowiska medycznego, które bywa stresujące dla pacjentów.

2. Elektroradiolog jako zawód medyczny. Elektroradiolog jest profesjonalistą zdrowia specjalizującym się w technikach obrazowania medycznego. Zawód ten obejmuje wykonywanie, analizowanie i interpretowanie obrazów medycznych uzyskanych za pomocą różnych technologii, takich jak radiografia, tomografia komputerowa, rezonans magnetyczny, ultrasonografia czy mammografia. Elektroradiolog pełni kluczową rolę w diagnozowaniu, monitorowaniu i leczeniu wielu schorzeń, od urazów i chorób kostno-stawowych po nowotwory i choroby sercowo-naczyniowe. Podobnie jak w przypadku innych zawodów medycznych, rolę, obowiązki i standardy wykonywania zawodu elektroradiologa reguluje prawo. To zapewnia, że osoby pracujące na tych stanowiskach posiadają odpowiednie kwalifikacje i szkolenie oraz przestrzegają określonych standardów opieki i bezpieczeństwa. Należy podkreślić, że praca jako elektroradiolog wymaga nie tylko umiejętności technicznych, ale również silnych umiejętności interpersonalnych, ponieważ zawód ten często wymaga interakcji z pacjentami i innymi członkami zespołu opieki zdrowotnej.

3. Higienistka stomatologiczna – definicja i obowiązki. Higienistka stomatologiczna, jako zawód medyczny, jest objęta regulacjami określonymi w omawianej ustawie. Higienistka stomatologiczna jest kluczową postacią w zespole stomatologicznym, specjalizując się w zapobieganiu chorobom jamy ustnej i utrzymaniu zdrowia oralnego pacjentów. Jej obowiązki mogą obejmować wykonywanie profesjonalnych czyszczeń zębów, edukowanie pacjentów na temat prawidłowych technik czyszczenia i pielęgnacji jamy

ustnej, przeprowadzanie przesiewowych badań jamy ustnej, identyfikowanie problemów zdrowia jamy ustnej i współpracę z dentystą w celu opracowania planu leczenia. Jako specjalista ds. profilaktyki i higieny, higienistka stomatologiczna odgrywa ważną rolę w zapobieganiu schorzeniom jamy ustnej, takim jak próchnica czy choroby dziąseł, poprzez edukację i promowanie zdrowych nawyków. Regulacje prawne dotyczące zawodu higienistki stomatologicznej mają na celu zapewnienie, że osoby wykonujące ten zawód posiadają odpowiednie kwalifikacje i przestrzegają określonych standardów praktyki. Wymagane są od nich szczegółowe szkolenia i certyfikaty, co zapewnia, że mają oni wiedzę i umiejętności niezbędne do świadczenia wysokiej jakości usług stomatologicznych. Podobnie jak inne zawody medyczne, higienistka stomatologiczna musi wykazywać się empatią, profesjonalizmem i zdolnościami komunikacyjnymi, aby skutecznie współpracować z pacjentami i innymi członkami zespołu stomatologicznego.

- 5 **4. Instruktor terapii uzależnień.** Instruktor terapii uzależnień to specjalista pracujący z osobami cierpiącymi na różne formy uzależnień, takie jak uzależnienie od alkoholu, narkotyków, hazardu czy innych form zachowań kompulsywnych. Rola instruktora terapii uzależnień jest wieloaspektowa i może obejmować diagnozę, planowanie i realizację indywidualnych lub grupowych terapii, edukację pacjentów i ich rodzin o naturze i skutkach uzależnień, oraz wspieranie pacjentów w procesie zdrowienia i utrzymania trzeźwości. Zawód ten wymaga szczególnych umiejętności i wiedzy, w tym zrozumienia biologicznych, psychologicznych i społecznych aspektów uzależnień, umiejętności w zakresie strategii interwencji i terapii, a także empatii, cierpliwości i zdolności do budowania zaufanych relacji z pacjentami. Regulacje prawne dotyczące zawodu instruktora terapii uzależnień mają na celu zapewnienie, że osoby pracujące w tej roli posiadają niezbędne kwalifikacje i przestrzegają etycznych i zawodowych standardów. W praktyce może to oznaczać, że instruktorzy muszą posiadać odpowiednie wykształcenie i certyfikaty, a także uczestniczyć w ciągłym rozwoju zawodowym w celu utrzymania swojej wiedzy i umiejętności na najwyższym poziomie.
- 6 **5. Rola opiekuna medycznego.** Opiekun medyczny to osoba, która zapewnia podstawową opiekę zdrowotną i wsparcie dla osób, które ze względu na chorobę, niepełnosprawność lub starość nie są w stanie samodzielnie zadbać o swoje podstawowe potrzeby. Zakres obowiązków opiekuna medycznego może obejmować pomoc w codziennych czynnościach, takich jak jedzenie, higiena osobista, mobilność, a także monitorowanie stanu zdrowia podopiecznego, podawanie leków i współpraca z innymi specjalistami

służby zdrowia. Opiekun medyczny pełni kluczową rolę w systemie opieki zdrowotnej, pomagając osobom w potrzebie utrzymać jak najwyższą jakość życia i niezależność. Ponadto, poprzez stały kontakt z podopiecznym, opiekun medyczny jest często w stanie zauważyć zmiany w stanie zdrowia lub zachowaniu, które mogą wymagać medycznej interwencji. Regulacje prawne dotyczące zawodu opiekuna medycznego mają na celu zapewnienie, że osoby wykonujące ten zawód posiadają odpowiednie kwalifikacje, w tym odpowiednie szkolenie i certyfikaty. Regulacje te mają na celu zapewnienie, że opiekunowie medyczni są w stanie świadczyć bezpieczną i skuteczną opiekę, a także przestrzegać zasad etyki i profesjonalizmu. Podobnie jak w innych zawodach medycznych, praca jako opiekun medyczny wymaga empatii, cierpliwości i silnych umiejętności komunikacyjnych. Opiekunowie medyczni muszą być w stanie nawiązywać relacje z podopiecznymi i ich rodzinami, a także skutecznie komunikować się z innymi członkami zespołu opieki zdrowotnej.

6. Optometrysta – opis zawodu. Optometrysta to specjalista ds. oczu, 7 który jest wykwalifikowany do wykonywania badania wzroku, diagnozowania i leczenia niektórych schorzeń oczu, a także do przepisywania okularów, soczewek kontaktowych i innych pomocy optycznych. Optometrysta ma kluczowe znaczenie dla utrzymania zdrowia oczu i dobrego widzenia u pacjentów. Wykonywane przez nich regularne badania wzroku mogą prowadzić do wczesnego wykrywania różnych schorzeń oczu, w tym zaćmy, jaskry, degeneracji plamki związanej z wiekiem, a nawet innych chorób ogólnoustrojowych, które mogą mieć objawy widoczne w oku, takie jak cukrzyca czy nadciśnienie tętnicze.

7. Ortoptystka i jej miejsce w sferze medycznej. Ortoptystka to specja- 8 lista w dziedzinie medycyny zajmujący się diagnozą i leczeniem zaburzeń widzenia, takich jak zez, nystagmus (niekontrolowane ruchy oczu) i problemy z binokularnym (dwuocznym) widzeniem. Ortoptystki często pracują w ściślejszej współpracy z okulistami i optometrystami, zapewniając kompleksową opiekę nad zdrowiem oczu. Zawód ortoptysty wymaga szczegółowej wiedzy na temat anatomii i fizjologii oka, a także zrozumienia, jak różne warunki medyczne i choroby mogą wpływać na zdolność do prawidłowego widzenia.

8. Podiatra – zawód medyczny. Podiatra to specjalista w dziedzinie 9 podiatrii, dziedziny medycyny skupiającej się na diagnozie i leczeniu chorób i zaburzeń stopy i dolnej części nogi. Do zakresu praktyki podiatry mogą należeć problemy takie jak odciski, wrastające paznokcie, pęknięcia skóry,

Przejdź do księgarni →

ksiegarnia.beck.pl